

SKIVEKOMMUNE

Pædagogisk Læreplan 2022

Minimumsskabelon til lokal pædagogisk læreplan

Forord

Den pædagogiske læreplan er et aktivt og internt arbejdsredskab for medarbejdere, ledelse og institution. Den pædagogiske læreplan har fokus på praksisudvikling og kvalitet i dagtilbuddet og har fokus på "hvordan" frem for at være en ønsket plan.

Det er ikke hensigten, at den pædagogiske læreplan skal være en lang rapport, som i detaljer beskriver dagtilbuddets arbejde med det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Den pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via max. tre **korte relevante pædagogiske overvejelser, refleksioner og eksempler** skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde der foregår i dagtilbuddet, herunder sikre, at den intenderende pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner m.v. med børnene.

Den pædagogiske læreplan skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

Den pædagogiske læreplan skal være *levende* og afspejles i det pædagogiske arbejde. Den skal ikke ende "i skuffen", men skabe sammenhæng mellem det pædagogiske læringsmiljø *hele dagen* og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den skal bruges til at tilrettelægge og følge op på den pædagogiske praksis. Centralt for den pædagogiske læreplan er et skærpet blik på praksis ud fra aktuelle eksempler på læringsmiljøer.

Den pædagogiske læreplan er det tydelige pejlemærke. Der kan være flere veje mod pejlemærket og der skal løbende stilles ind, navigeres og justeres.

Den pædagogiske læreplan skal have et fokus på at der arbejdes ud fra en systematisk og løbende *evalueringskultur*. Læreplanen og hverdagspædagogikken skal spille aktivt sammen.

Ved at bruge den pædagogiske læreplan til løbende at reflektere over, evaluere og udvikle den pædagogiske praksis, bliver det faglige blik skærpet for de små læringsøjeblikke i hverdagen.

Arbejdsgruppen for Lokal Pædagogisk Læreplan, August 2019

Præsentation af institutionen	
<ul style="list-style-type: none">• Pædagogisk profil	<p>Valhalla: Valhalla er en aldersopdelt daginstitution, beliggende på Bjarkesvej i Glattrup. Institutionen er indrettet med tre til fire børnegrupper og forskellige værksteder, som benyttes af alle på børn, på tværs af huset. Vi har et stort udeareal som vi bruger rigtig meget til forskellige aktiviteter og lege, planlagte såvel som spontane. Vi er især stolte af vores store udeareal, som vi har rigtig meget glæde af. Legeområdet går hele vejen rundt om det meste af huset. Derudover har vi, for enden af Bjarkesvej, en kolonihave med natur, bygninger og toilet, som vi</p> <p>Paletten: Vi er en kommunal integreret daginstitution, drevet af Skive Kommune. Paletten er en del af et sammenlagt dagtilbud, hvor den anden afdeling er Valhalla - Vi er normeret til 68 børnehavebørn og 22 vuggestuebørn. - Vi har en dejlig stor legeplads, med en lille "skov", hvor man kan gå på opdagelse efter små dyr, lave huler eller lignende. Vi har også løbecykler, børnecykler, rutsjebane, sandkasser, legehuse, bålplads og meget andet sjovt, man kan lege udenfor. Der er fastansat 15 pædagoger, pædagogisk assistent og medhjælpere, en områdeleder og en pædagogisk leder. Derudover har vi en kontorassistent hver mandag og en pedel 20 timer om ugen. Vi er en praktikinstitution for pædagogstuderende og PAU studerende.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Organisering i institutionen • Fysiske rammer • Børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger • Personalets sammensætning 	<p>Dagtilbuddet er organiseret i to afdelinger, Valhalla som er en børnehave med plads til 90 børn og Paletten som er organiseret i en vuggestueafdeling med 22 vuggestuebørn og en børnehavedel med plads til ca 65 børn.</p> <p>Valhalla er beliggende i et parcelhusområde og har 740 m2 samt en udegruppe i den lokale kolonihaveforening samt en stor og velindrettet legeplads.</p> <p>Paletten ligger i et område med parcelhuse og almennyttige boliger. Palettens legeplads er indrettet med en del til børnehalebørn og en del til vuggestuebørn. I Palettens børnehave er børnene delt op på tre aldersopdelte grupper og i vuggestuen i to aldersintegrerede grupper med 10-12 børn i hver.</p> <p>I Valhalla er børnene organiseret i aldersopdelte grupper, Bifrost, Tjalfer og Aser. I Paletten er børnene i vuggestuen fordelt på to aldersintegrerede stuer og i børnehaven er de fordelt på tre stuer, hvoraf en er for de ældste børn der er kommende skolestartere.</p> <p>Personalet består af uddannede og meget erfarne pædagoger, pædagogiske assistenter (Pau) og pædagogmedhjælpere. Personalegruppen består af 80% uddannede.</p>
--	--

--	--

Det fælles pædagogiske grundlag

Barnesyn, dannelse og børneperspektiv, leg, læring, børnefællesskaber

(s. 13-21 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvilken forståelse har vi af de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag
Hvordan kommer de til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?
(beskriv dem samlet eller hver for sig)

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Det pædagogiske arbejde med Barnesynet:

Vi skal skabe rammerne der giver barnet muligheder for medbestemmelse og deltagelse i læringsmiljøer. Der skal være plads og tid og ro til at være barn og personalet skal skabe rammer, der tager udgangspunkt i børnene, der hvor de er.

Dannelse og børneperspektiv:

Ligestilling og demokrati skal medtænkes i det pædagogiske arbejde så børn oplever, at medvirke i dagligdagen og aktiviteterne, uanset baggrund, køn, alder, og kultur. Personalet skal forpligtige sig til at invitere barnet med ind i en aktivitet eller leg, så barnet får en rolle og bliver aktivt deltagende. Den voksne skal være bevidst om, hvilken rolle man påtager sig i en leg eller en aktivitet.

Hvordan understøtter vi Leg: Legen skal være en del af dagligdagen. Legen kan rammesættes, støttes og guides af personalet men der skal også skabes rammer for at børn kan skabe deres egen leg. Legen skal være med til at skabe fællesskaber blandt børnene.

Læring: Vi skal skabe læringsmiljøer, der fremmer børns udvikling og forståelse. Læringen finder sted hele dagen, i såvel små som store aktiviteter, spontan leg/aktivitet eller dagligdagssituationer mm. Det pædagogiske personale skal være legende og eksperimenterende sammen med børnene samt være inspirerende og initiativrig for at understøtte børnenes læring. Et eks kunne være vores arbejde omkring bæredygtighed, hvor læringen omkring dette foregik hele dagen, både ved spisning, planlagte aktiviteter og såmænd også i den frie leg, hvor vi kunne se det satte spor hos børnene. De tog det også med sig hjem og skabte sammenhæng mellem hjem og institution.

Børnefællesskaber: Vi understøtter relationer mellem børn/børn, børn/pædagoger, personale/personale, børn/forældre og personale/forældre. Vi har fokus på det enkelte barns udviklingszone og på at skabe rammerne for læringsmiljøer, der understøtter at børn udvikles såvel individuelt som i fællesskab med andre. Vi lærer børnene at de er forskellige og at der skal være plads til forskellighed. Vi har børnen fællesskaber hvor alle er lige meget værd og alle har en stemme, uanset hvem de er og hvor de kommer fra.

Barnesyn:

Vi er forpligtede til at give børn medbestemmelse og skabe læringsmiljøer, der tager udgangspunkt i børnenes perspektiver. Det gør vi bl.a. ved at organiserer nogle rammer der skaber et læringsmiljø, der muliggør at børnene oplever nærhed, trivsel, læring, udvikling af anerkendende relationer.

Vi arbejder i mindre grupper og med faste voksne. En struktur der skaber tryghed og genkendelighed.

Vi pædagoger understøtter et dynamisk og legefokuseret læringsmiljø. Og er omstillingsparate og følger børnenes spor når det lader sig gøre. Personalet skal være bevidste om at veksle imellem at bevæge sig rundt i de tre læringsrum, foran, ved siden af og bagvedbarnet.

Den børneinitierede leg; hver onsdag har vi sat tid og rum af til børneinitierede lege. Her har vi voksne ikke planlagt aktiviteter. Fordi legen har værdi i sig selv. Derudover er der også god plads og tid til legen i hverdagen. Ofte efter frugt eller eftermiddagsmad bliver alle børn spurgt på skift, "hvor vil du lege"? Her bliver det meget tydeligt at de har medbestemmelse.

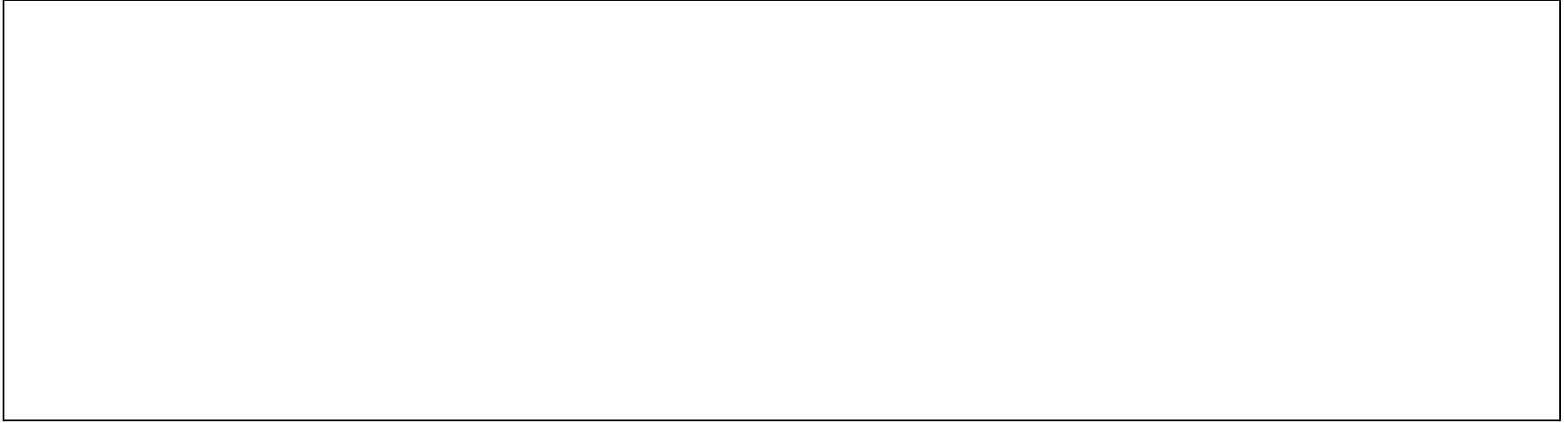
Vi er meget opmærksomme på at alle børn har mulighed for at deltage i legefællesskabet. Børn i udsatte positioner prøver vi at hjælpe ind i legerelationer, så du ikke føler sig uden for fællesskabet.

De planlagte voksen initierede aktiviteter er mindre tilrettelagte end tidligere, dvs. at der er mulighed/plads til at følge børnenes ideer og initiativer. F.eks. Vi voksne har planlagt et motorikforløb med en motorik bane, stop dans og fangeleg. Men et af børnene giver udtryk for at han/hun har lyst til at lege med bolde. Så skal der være plads til at man kan følge barnets initiativ og inkluderer det i forløbet.

De fysiske rammer har også stor betydning for barnets medbestemmelse og for legemiljøer der tager udgangspunkt i børnenes perspektiver.

Vi har indrettet et motorikrum ved at følge børnenes initiativer, de ville gerne lege vilde lege, lege hvor man kunne bruge grovmotorikken. Vi havde ikke et rum der var velegnet til det. Derfor fik vi lavet et motorikrum, hvor der er plads og rum til at man kan udfolde sig motorisk og hvor man kan tale lidt højere, uden at forstyrre andres leg. Dvs. at vi har forskellige tilbud børnene kan vælge imellem. Stille leg, leg i små grupper, leg i større grupper, konstruktions lege, rolle lege, lege i nærheden af voksne og lege uden direkte voksenkontakt mm.

Huset er blevet delt op i mindre enheder, der giver en fantastisk mulighed for at fordybe sig i mindre grupper. Børnene har også medbestemmelse over deres madpakker, vi dikterer ikke hvilken rækkefølge de skal spise maden i.

Det fælles pædagogiske grundlag

Pædagogisk læringsmiljø

(s. 22-23 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Børnene er aldersopdelte, på denne måde kan vi bedre tilgodese barnets perspektiv og deltagelse. Børnenes forudsætninger er ikke så forskellige, som hvis stuerne var aldersintegreret.

Vi har ikke længere en fuldstændig detaljeret årshjul, nu har vi kun få begivenheder i årshjulet. Det giver elasticitet til at stuerne individuelt kan ændre praksis i det pædagogiske læringsmiljø efter den aktuelle børnegruppe.

I institutionen følger vi en Timeline de viser dagsrytmen med forskellige aktiviteter og rutiner. Vi vil gennem den pædagogiske læreplan lave nogle nedslag i de daglige rutiner og aktiviteter samt i børnenes valg af leg/aktiviteter og beskrive de forskellige nedslag ud fra pædagogisk praksis og hvor de 6 læreplanstemaer indgår.

Nedslaget i timelinen har gjort at vi har ændret praksis i b.la." garderobesituationen." Organiseringen er et centralt omdrejningspunkt for en vellykket udfoldelse af rutinepædagogikken. I garderoben har vi integreret hele "blomsten"/ det fælles pædagogiske grundlag ind i pædagogikken.

Vi skal medtænke den aktuelle børnegruppes behov, ideer og perspektiver i organiseringen af læringsmiljøet. I bestræbelserne på dette kan vi se på børnenes konkrete ytringer, vi kan som personale forsøge at sætte os ind i barnets sted, og vi kan anvende teorier om børns trivsel, udvikling og behov.

Vi er i gang med refleksions- og udviklingsprocesser i relation til vores eksisterende praksis vedrørende organisering af vores læringsmiljøer. Jo mere viden vi får og jo mere det bliver italesat på p-møder, pædagogisk dag, på stuerne mm. Jo bedre bliver vi til at tilpasse læringsmiljøet til barnets perspektiv. Så vi som pædagoger kan arbejde med refleksion-i-handling. Den kreative proces, som f.eks. vi pædagoger benytter, når vi reflekterer over vores egen praksis, mens vi er i situationen (Donald Schøn)

Vi bruger en Pædagogisk Lærings Cirkel `en til at udvikle og evaluere på vores pædagogiske læringsmiljøer. Her kan praksis ændres så børnene får de bedste betingelser for at udvikles. I forbindelse med PLC en kan forskellige emner bringes i spil og drøftes mellem medarbejdere for at få øje på diamantenerne i den pædagogiske praksis, ændre rammerne eller elementer i den pædagogisk praksis. Det gør vi ved at se på såvel individuelle som børnefællesskaber.

Vi har øje for hvert enkelt barn, bl.a. gennem TOPI, hvor igennem vi får mulighed for at sørge for, at alle er en del af fællesskabet og ingen "bliver" glemt.

Ex. På et læringsmiljø i hverdagen. I alle spisesituationer i løbet af dagen er der plads til nærvær og ro, idet vi sidder i mindre grupper ved et bord med en voksen. Dette giver plads til alle børn, alle har en stemme og man lærer at vente på tur, vise hensyn og hjælpe hinanden. Der er desuden gode betingelser for sprogstimulering, gennem både samtale, dialogisk læsning, bordteater, fokusord og meget andet.

Det fælles pædagogiske grundlag Forældresamarbejde (s. 24-25 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Institutionen samarbejder med forældrene om deres børn i forskellige sammenhænge, det være sig i form af forældremøder, samtaler ml daginstitution og hjem, hente/bringe situationer, sommerfester, julearrangementer m.m.. Vi skal være nysgerrige og undersøgende overfor forældrenes ressourcer og behov, så vi sammen bruger vores viden i samarbejdet om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

I vores forældresamtaler sørger vi altid for i dialogen med forældrene at give god vejledning til hvordan vi i samarbejdet, bedst kan understøtte børns læring, udvikling, trivsel og dannelse, det være sig sprogligt, motorisk, socialt mm.

Ældste gruppen har brugt forældresamarbejdet via virksomhedsbesøg på forældrenes arbejdspladser. Det er et godt eksempel på samarbejde om barnets læring.

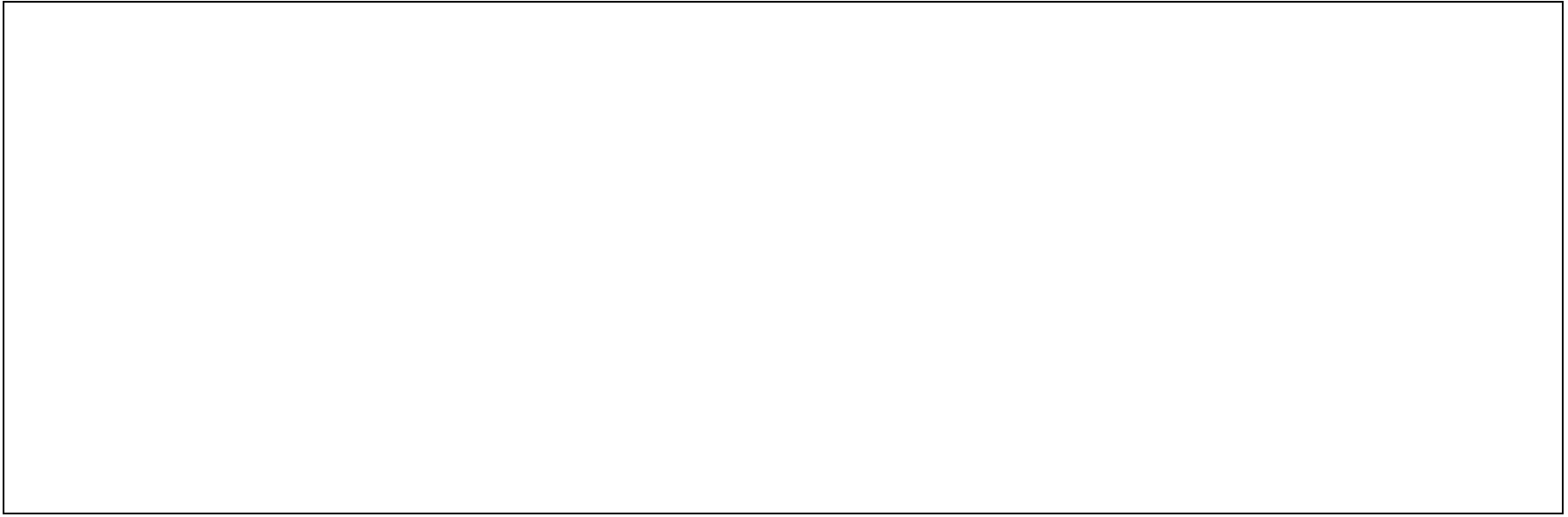
Via forældretavler med opslag om relevante artikler.

Via stuens tavler informerer vi forældrene om den aktuelle læring på stuen, så forældrene også får en opmærksomhed på dette.

Vi samarbejder også om barnets læring og trivsel på stafetlogmøderne, i samarbejde med PPR.

Forældrebestyrelses møder: styrket forældreindflydelse.

Eks. Forældresamarbejde i forhold til læringsmiljøet i garderoben. Forældrene fik et forældrebrev hvor de blev inddraget som vigtigt samarbejdspartner i forhold til barnets læring.

Det fælles pædagogiske grundlag

Børn i udsatte positioner

(s. 26 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Skabe et miljø hvor børnene ikke bliver mødt på deres udsathed. Vi skal have de samme forventninger til alle børn og skabe lige muligheder for deltagelse. Personalet skal have mulighed for at danne børnegrupper der tager hensyn til børnenes forskellige udfordringer.

Vi skal inddrage børnenes forældre i forældrefællesskabet.

I Paletten skal vi sikre os at alle børn i udsatte positioner har adgang til at deltage i læringsmiljøet.

Vi skal kigge på de enkelte børns perspektiver, så vi dermed kan tilpasse læringsmiljøet til det enkelte barn.

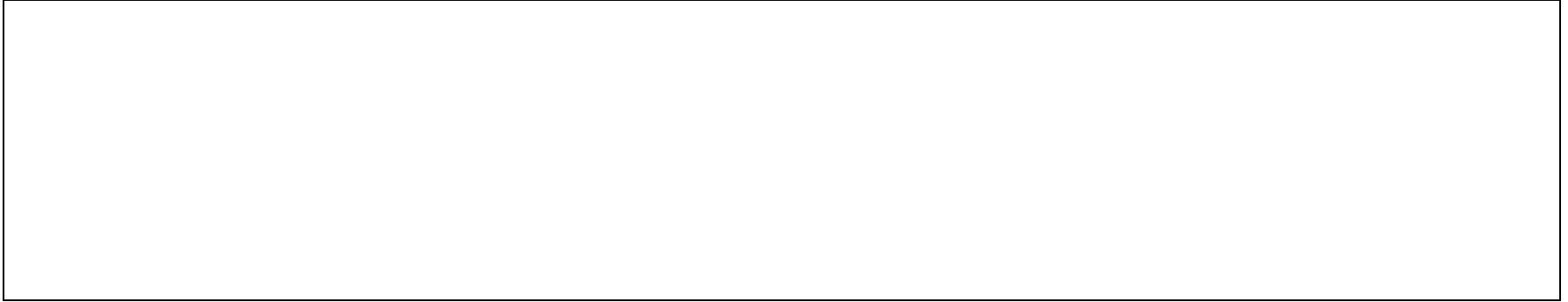
Dermed skal vi have en dynamisk og omskiftelig praksis. Ved at ændre praksis kan man forandre betingelserne for barnets måde at deltage i fællesskabet på.

F.eks.

Vi har ændret praksis i vores garderobe. Ændret vores garderobepædagogik på en måde, så børn i udsatte positioner har bedre deltagelses muligheder.

Vi har organiseret det, så der er færre børn ad gangen i garderoben, omplacering af pædagoger, så der er flere pædagoger i garderoben. Vi har skabt et læringsrum hvor vi tager imod børnene. Pædagogerne kan afstemme deres støtte til børnenes udvikling af selvhjulpethed.

Før var børnene i udsatte positioner meget tydelige, nogle kom i konflikter med andre børn. Andre havde svært med at holde fokus mm.

Det fælles pædagogiske grundlag

Sammenhænge

(s. 27 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Vi arbejder sammen med skole og SFO omkring børnenes overgang til disse. Vi planlægger og evaluere overgangen i fællesskab. Vi arbejder med skolegrupper for de kommende børnehaveklassebørn.

Øvrige krav

Inddragelse af lokalsamfundet

(s. 29 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Vi samarbejder med forskellige organisationer i lokalområdet, ex. Dagpleje, Skive Kaserne, Handicapinstitutioner mm. Vi bruger lokalområdets faciliteter i vores pædagogiske arbejde.

Øvrige krav

Vurdering af det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø (i et børneperspektiv, hvor børns oplevelser af børnemiljøet inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

(s. 30 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan)

Hvordan integrerer vi det fysiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Personalet skal være bevidste om at det pædagogiske læringsmiljø fremmer et bedre børnemiljø. Børnene skal inddrages i vurderingerne.

Pædagogisk læringsmiljø generelt

Børns brede læring

(s. 32 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan ses den brede læring indenfor og på tværs af de 6 læreplanstemaer

(nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse)

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Vi skal sørge for at de 6 læreplanstemaer er i spil hen over hele dagen og at flere læreplanstemaer godt kan indgå i en leg eller en aktivitet. De 6 læreplanstemaer skal ses i sammenhæng og samspil med hinanden for at sikre at den pædagogiske praksis set fra et børneperspektiv ikke forekommer opsplittet i adskilte temaer.

	Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	Hvilke læreplanstemaer er <u>særligt</u> i spil? (s. 34-47 publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan") 	<i>"De pædagogiske mål udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø på den ene side og børns læring på den anden side"</i> I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at.... 	Vi vil derfor bestrebe os på at praksisudvikle...	Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver.... Næste skridt bliver at....
Planlagte vokseninitierede aktiviteter					
Børneinitierede aktiviteter	<p>Som det fremgår af dette skema har vi valgt at arbejde med de seks læreplanstemaer og læringsmiljøer i en dynamisk forståelse.</p> <p>I de efterfølgende fem bokse vil aktuelle eksempler blive beskrevet i forhold til de nævnte læringskontekster.</p> <p>Eksemplerne udspringer af en nysgerrighed og undren i forhold til praksis og med et ønske om praksisudvikling.</p>				
Leg					
Spontane aktiviteter					
Daglige rutiner					

Planlagte vokseninitierede aktiviteter

Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	
Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?	
I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....	
Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....	
Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver.... Næste skridt bliver at....	

Børneinitierede aktiviteter

Børneinitierede aktiviteter	
Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	
Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?	
I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....	
Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....	
Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver.... Næste skridt bliver at....	

Leg

Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	
Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?	
I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....	
Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....	
Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver.... Næste skridt bliver at...	

Spontane aktiviteter

Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	
Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?	
I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....	
Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....	
Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver.... Næste skridt bliver at....	

Daglige rutiner

Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	
Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?	
I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....	
Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....	
Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver.... Næste skridt bliver at...	

Etablering af evalueringskultur Inddragelse af forældrebestyrelsen

Organisering:

- *Hvordan arbejdes der løbende med den pædagogiske læreplan? I hvilke sammenhænge og hvor ofte?*
- *Hvordan inddrages forældrebestyrelsen i udarbejdelsen af, evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan?*
- *Hvordan evalueres arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?*
- *På hvilken måde vil den løbende pædagogiske dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse blive opsamlet og indgå i evalueringen?*